

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. ČTVRTLETÍ 2019

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním čtvrtletí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **35 033** událostí, což je o 41 % více než ve stejném období roku 2018. Nárůst počtu událostí nastal u všech kategorií kromě ostatních mimořádných událostí.

1. Podíl na celkovém počtu událostí v 1. čtvrtletí

- Požáry s účastí jednotky PO: 12,0 %.
- Dopravní nehody: 14,2 %.
- Úniky nebezpečných chemických látek: 4,6 %.
- Technické havárie: 63,2 %.
- Radiační havárie a nehody: 0,0 %.
- Ostatní mimořádné události: 0,0 %.
- Plané poplachy: 6,0 %.

Z hlediska výskytu událostí nejčastěji zasahovali hasiči v pondělí (21,4 % událostí). Nejméně často zasahovali ve čtvrtek (11,2 % událostí). Podle měsíců patří největší podíl událostí s 42,1 % na březen a nejmenší s 26,3 % na únor.

2. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2017	2018	2019	Index % 19/18
Požáry s účastí jednotky PO	4 309	4 060	4 197	103
Dopravní nehody	4 620	4 940	4 996	101
Úniky nebezpečných látek	1 381	1 524	1 609	106
z toho „ropných produktů“	901	1 106	1 132	102
Technické havárie	13 249	12 399	22 132	178
Radiační havárie a nehody	0	0	2	x
Ostatní mimořádné události	955	28	10	36
Plané poplachy	1 872	1 856	2 087	112
UDÁLOSTI CELKEM	26 386	24 807	35 033	141

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 8 událostí (z toho 4 požáry), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány nebo se jednalo o zásah na obou stranách hranice.

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. živelních pohrom) v 1. čtvrtletí 2019 následující: celkem 13 530 zásahů, z toho 66 u požárů, dále

428 u dopravních nehod, 11 u úniků nebezpečných látek, 12 960 u technických havárií, zejména technických pomoci a 65 u planých poplachů.

Počet **požárů** vzrostl o 3 %. Nárůst způsobil zejména vliv vysokých teplot a suchého počasí, kdy převážně hořelo v přírodním prostředí.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO se oproti loňskému období zvýšil o 1 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji 891 (+94), minimum zásahů bylo v kraji Karlovarském 146 (+20). Celkově u dopravních nehod jednotky PO bezprostředně zachránily 1 965 osob (+214). Při zásazích se vyskytlo 115 (+3) usmrčených osob a také 3 195 (-168) zraněných osob, jimž v mnoha případech jednotky PO poskytly předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčtenější úniky ropných produktů 1 132 (+26), úniky plynů včetně aerosolů 393 (+67), úniky kapalin mimo ropných produktů 58 (-10), pevných látek 4 (-2) a ostatních látek včetně potravinářských produktů 22 (+4). Nejvyšší počet těchto případů byl v kraji Středočeském 223 (+46), nejnižší v kraji Zlínském 48 (-3) a v kraji Jihočeském 48 (-24).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické pomoci 20 070 (+9 472), ostatní pomoci 1 989 (+256), technologické pomoci 73 (+5) a technické havárie 0 (0). Jsou doménou jednotek HZS ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v Moravskoslezském kraji 2 688 (+968), nejméně případů ve Zlínském kraji 665 (+189).

K radiační nehodě či havárii došlo ve sledovaném období ve dvou případech. Dne 27. března 2019 v Ostropovicích v okrese Brno-venkov byla nalezena při vyklízení místa po trestném činu kromě munice, střeliva či chemických látek dále vojenská buzola, která obsahovala radioaktivní prvek Ra-226. Výsledky průzkumu byly telefonicky nahlášeny na styčné místo SÚJB a předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře. Dne 21. března 2019 v Brně-Kohoutovicích v okrese Brno-město byla nalezena při vyklízení bytu lahvička se 100 g uranyl-magnesium-acetátu, která vykazovala dávkový příkon. Dotyčný předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře.

Ostatní mimořádné události představují zásahy u celkem 10 událostí zejména v souvislosti s ohlášeným nástražným výbušným systémem či události s nálezem podezřelých předmětů.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 12 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil o 1,5 %. Z celkového počtu planých poplachů bylo 43,6 % způsobeno elektrickou požární signalizací, dalších 18,4 % tvoří přivolání k případu, který měl příznak požáru, v 13,2 % byly jednotky PO přivolány k nenahlášenému pálení, v 3,4 % se jednalo o zneužití jednotky PO a 21,4 % tvoří jiné důvody. Nejvíce planých poplachů bylo v Moravskoslezském kraji 261 (-21), nejméně v Karlovarském kraji 76 (+22).

3. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2017	2018	2019	Index % 19/18	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	2 189	2 110	2 462	117	7,0
Středočeský	3 076	2 771	4 407	159	12,6
Jihočeský	1 780	1 554	2 720	175	7,8
Plzeňský	1 716	1 571	2 801	178	8,0
Karlovarský	1 175	902	1 278	142	3,6
Ústecký	2 058	2 027	2 923	144	8,3
Liberecký	1 198	1 225	2 064	168	5,9
Královéhradecký	1 523	1 688	2 007	119	5,7
Pardubický	1 722	1 475	2 228	151	6,4
Vysočina	1 849	1 741	2 462	141	7,0
Jihomoravský	2 301	2 201	2 654	121	7,6
Olomoucký	1 375	1 483	1 769	119	5,0
Zlínský	1 057	1 016	1 179	116	3,4
Moravskoslezský	3 367	3 043	4 079	134	11,6
Celkem	26 386	24 807	35 033	141	100,0

4. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2017	2018	2019	Index % 19/18
Počet zásahů všech jednotek PO	38 264	35 377	48 413	137
- jednotek HZS ČR	25 835	23 884	29 025	122
- jednotek SDH obcí	9 954	9 346	16 535	177
- jednotek HZS podniků	2 051	1 880	2 627	140
- jednotek SDH podniků a ostatních	424	267	226	85

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti loňskému období i **počet zásahů jednotek PO**, a to o 37 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 60,0 % a je nižší oproti loňskému období o 7,6 %. U jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 34,2 % a oproti loňsku vzrostl o 7,7 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,4 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,5 %.

5. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakuovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, v letošním prvním čtvrtletí **14 566** (-800) osob. Při zásazích jednotek PO bylo **108** (-3) hasičů zraněno, z toho **75** (+26) profesionálních a **33** (-29) dobrovolných. Dne 10. března 2019 zemřel 1 dobrovolný hasič při odstraňování spadlého stromu na komunikaci. Při zásazích se vyskytlo také **793** (+70) usmrcených osob a **6 125** (-68) zraněných osob.

6. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

V prvním čtvrtletí letošního roku bylo evidováno **31 539** (+3 902) případů součinnosti jednotek PO s dalšími složkami. Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

Podíl z celkového počtu součinností jednotek PO s dalšími složkami:

- Policie ČR: 58,9 %,
- zdravotnická záchranná služba: 23,6 %,
- obecní policie: 6,0 %.

II. POŽÁRY

V prvním čtvrtletí letošního roku vzniklo v ČR **4 324 požárů** (s účastí i bez účasti jednotek PO). Přímé škody dosáhly částky **562,4 mil. Kč**, **34** osob bylo usmrceno a dalších **316** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku vyšší o 3,6 % a škody jsou vyšší o 0,6 %. Počet usmrcených osob je nižší o 2,9 % a počet zraněných osob je nižší o 19,0 %.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **15,0 mld. Kč**.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z
2017	4 468	1 405,5	32(14)	361
2018	4 173	558,8	35(24)	390
2019	4 324	562,4	34(27)	316

U – počet usmrcených osob, Z – počet zraněných osob, PS – přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo ve Středočeském kraji 615 (+21). Nejméně požárů bylo v Karlovarském kraji 136 (+15).

Z celkového počtu **34** usmrcených osob při požárech bylo (v přímé souvislosti):

- 3 (2) děti do 15 let,
- 21 (18) osob ve věku od 15 do 60 let,
- 10 (7) osob ve věku nad 60 let.

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. čtvrtletí

Příčina/rok	2017	2018	2019	Index % 19/18
Úmyslné zapálení	244	223	222	100
Sebevražedný úmysl	6	2	5	250
Hra dětí s ohněm	39	31	22	71
Neprokázané zavinění	1 190	997	994	100
Nedbalost dospělých	1 282	1 131	1 383	122
Závady komínů	533	633	508	80
Závady topidel	38	56	30	54
Technické závady (mimo komínů a topidel)	748	748	711	95
Samovznícení	28	27	73	270
Výbuchy	1	2	2	100
Manipulace s hořlavými látkami	2	5	1	20
Blesky	0	0	2	x
Dopravní nehody	19	28	17	61
Ostatní mimořádné příčiny	36	18	42	233
Neobjasněno	249	203	233	115
V šetření	53	53	55	104
Neřešeno	x	16	24	150
CELKEM	4 468	4 173	4 324	104

3. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

19. 1. – **Kamion v tunelu**, Petrovice, okr. Ústí nad Labem.

Příčina – technická závada na vozidle.

Škoda – 19 000 000 Kč.

9. 2. – **Kotelna v objektu sklárny**, Bílina-Chudeřice, okr. Teplice.

Příčina – technická závada.

Škoda – 25 500 000 Kč.

25. 2. – **Průmyslová hala**, Praha.

Příčina – úmyslné zapálení.

Škoda – 100 000 000 Kč.

26. 2. – **Zahradní dům**, Suchdol nad Lužnicí-Tušť, okr. Jindřichův Hradec.

Příčina – neobjasněná příčina.

Škoda – 31 400 000 Kč.

7. 3. – **Oprávérenská dílna pro traktory**, Holasovice-Loděnice, okr. Opava.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 15 000 000 Kč.

22. 3. – **Rodinný dům**, Zápý, okr. Praha-východ.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 22 000 000 Kč.

27. 3. – **Kontejnerová buňka**, Chomutov.

Příčina – v šetření.

Škoda – 20 000 000 Kč.

1 zraněný profesionální hasič.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potencionálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. čtvrtletí

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 19/18
Hl. m. Praha	54	60	2	116	53
Středočeský	6	60	104	170	109
Jihočeský	92	61	18	171	110
Plzeňský	8	131	54	193	127
Karlovarský	17	25	50	92	124
Ústecký	5	94	94	193	105
Liberecký	0	26	11	37	82
Královéhradecký	3	93	64	160	116
Pardubický	12	69	71	152	94
Vysočina	13	22	37	72	96
Jihomoravský	73	201	74	348	102
Olomoucký	23	45	60	128	72
Zlínský	6	52	69	127	181
Moravskoslezský	573	244	96	913	108
CELKEM	885	1 183	804	2 872	103

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz